

Diószegi Balázs (1914-1999) önarcképe

<http://5mp.eu/web.php?a=dioszegi>

Dugonics András:
Magyar példa beszédek és jeles mondások

Nyakasok

Nem akarásnak nyögés a' vége.

Fel tette fejét, nem hajól.

A' meg átalkodott szőlő vessző téiben se fagy meg.

Ki feje sütvé áll; méltó a' pofra.

Bé fogta mind a' hatot.[1]

Vagy törík vagy szakad, de meg kell lenni.

Nyers nyakas.

Inkább törík, mint szakad.

Gyémánt nyakú.

Meg kötötte magát, mint a' nyakas ló.

Akaratos kanca.

Hat ökör se mozdíthatya ki helyéből.

Nehéz a' vastag jeget meg törni.

Érccé vált szíve, kőszíklává nyaka.

Ha kemény a' fagy; nem enged.

Könnyebb az acélt el törni, mint meg hajtani.

Nehéz a' vastag nyakat meg törni.

Hasogatott hajszálnyira se távozik.

Köröm feketényit se gondol valamivel.

Semmire se hajt.

Száz Pap se parancsol néki.

Fejes apának, nyakas a' fia.

Acél annyának, tűz kő a' leánya.

A' járom szeget ki töri.

Kard ki kard; dárda ki dárda.

Nyakas, mint a' vad bika.

Egész teste nyakbúl áll.

Fejes kutya, nyakas eb.

Acél feje, vasaltt a' nyaka.

Kővé keményedett nyak nem hajúl.

Kivel senki se bír, azt az ördög se próbálgattya.

Minden ostrom ellen kő szál.

Vasas katona se veri vissza.

Meg állja helyét, ha el vész is.

Nincs annyi por: hogy helyéből ki vesse.

Mondott szava merő kő bástya.

Se meg nem hazuttollya, se meg nem hazuttoltattya se szándékát, se szavát.

Semmire se vehetni meg átkodott eszét.

Szálfa; nem nád szál.

Mind a' jóban, mind a' roszban állhatatos.

Eb nyak.

Állandóbb a' Mátra högyénél.

Kő szikla se törheti meg nyakát.

A' vad kan se hajthattya meg nyakát.

Könnyebb a' tengerrel, mint a' nyakassal bánni.

Ha a' nyakas fejet le vágják; jobban ki dunderodik nyaka.

Nyakas volt apja; hogy ne lenne fia?

A' nyakasnak ha nem hosszú is, de tömött a' nyaka.

Tapodásnyira se lehet vele el menni.

Hejéből egy szikrát nem mozdul.

Mintha azon egy helyre le pecsételték volna.

Enyv a' talpán, tapodást se téssen.

Inkább meg hal, mint magát meg adgya.

Nem kell a' Magyarok pardon.

Az Istennek se hajtya meg fejét.

Akaratos menyasszonnak eb rúd a' farára.

Ha feje nem volna, még is fejes volna.

Keményre nőtt a' nyak szirt.

Az igazi nyakasnak, holtta után is merevedten áll a' nyaka.

A' nyakas a' fej hajtást meg nem szokhattya.

Pózna a' nyaka, nem hajul.

Ki a' nyakast meg akarja jobbítani, nem tudgya: mi a' nyakas.

A' nyakasnak csak a' hóhér pallos a' kenőcséje.

Nem tudni: melyik rosszabb a' nyakas é? vagy fejes?

Nagyobb nyaka, mint a' tevének.

A' ki nyakas, fejes is.

Erős a' nyaka, mint a' vad bikának.

A' nyakassal az ördög se bír.

Az ördög is jobb volna, ha nyakas nem volna.

A' nyakas csak akkor hagygya el nyakasságát, midőn le nyakazzák.

Föl kötötte a' nyakra valót.

Ha a' gyermeket nyakon nem vágják, meg nyakasodik.

Nyakasnak való az akasztófa.

A' Török is nyakra szorúl, ha zsinórozni akar.

A' nyakas lónak nyakába hánnyák a' kötelet.

Leg több csont a' nyakban.

A' nyakasok meg érdemlik a' nyak levet.

A' nyakasokra illik a' nyakon hurcolás.

Nyakra főre indúltt.

A' nyakasokat nyak levessel kell hízlalni.

A' nyakasoknak nyakokra kell hágni.

Néha a' nyakasokat is nyakon kapják.

Nincs nyak nélkül egy állat.

Akkor leg meg átalkodottabb a' fa is, mikor meg nyakasodik.

A' csík is akkor leg jobb, mikor meg nyakazzák.

A' tolvaj is nyakába bízik.

Ki nyakába bizik, akasztófán hizik.

Nyakas a' Cigány is mikor akasztani viszik.

A' halat is, ha nyaka volna, nyakán akasztanák fel, nem pedig farkán.

Ha nyakasan tagadgya, nyakát szabadíttya.

Mindennek nyakára maga' feje leg jobban illik.

Nyakat fővel, vagy fejet nyakkal cserélni nem alku.

Ha a' gyilkosnak nyaka nem volna, le se nyakazhatnák.

Kétfelé él, mint a' nyaka szegett légy.

Az akasztó kötél nyakrúl nyakra száll.

Ló' fejébe illik a' nyakló.

Meg bódúlt, mint kit nyakon szelnek.

Maga nyakára is fójthatni a' kötelet.

A' fel akasztandóra leg vékonyabb nyakra valót adnak.

A' tolvaj meg nem érdemli a' gyócs nyakra valót.

Kender nyakra való nyakára.

Néha a' nyakaságért meg fenekelik az embert.

A' nyakasnak csak a' hóhér törheti meg a' nyakát.

Egynek nyaka, másnak nyak nyaka van.

Egy vezetéket se hallani nyakast.

A' nyaknak is van szirttye.

[1] Az az: mind a' hat lovat bé fogta, a' mint cselekenni szokták, attyok parancsok ellen, a' nyakas fiak.